

ದಾದಿಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ

ಕೋವಿಡ್ 19ರ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಮುನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ನರ್ಸ್‌ಗಳು. ಕೇರಳದ ರಣ್ಣ ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ 93 ವರ್ಷದ ಅಬ್ರಹಾಂ ಮತ್ತು 88 ವರ್ಷದ ಮರಿಯಮ್ಮ ಎನ್ನುವ ಹಿರಿಯ ದಂಪತಿ ಕೊರೊನಾ ಗೆದ್ದು ಬಂದರು; 'ಕೋವಿಡ್ 19' ಸೋಂಕನ್ನು ಗೆದ್ದ ದೇಶದ ಹಿರಿಯ ದಂಪತಿ ಎನ್ನುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಆದರೆ, ಅವರ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡಿದ ರೇಷ್ಮಾ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್ ಎನ್ನುವ ದಾದಿಗೆ ಅದೃಷ್ಟ ಕೈಕೊಟ್ಟಿತು. ಮಾರ್ಚ್

12ರಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾದ ಅಬ್ರಹಾಂ ಮತ್ತು ಮರಿಯಮ್ಮ ದಂಪತಿಯನ್ನು ರೇಷ್ಮಾ ಅವರು ಮಾಸ್ಕ್ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಉಪಚರಿಸಿದ್ದರು. ಮಾರ್ಚ್ 23ಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ಪತ್ತೆಯಾಗಿತ್ತು. 'ಈ ಸೋಂಕನ್ನು ಗೆದ್ದು ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಮರಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಚಾಲಂಜ್' ಎನ್ನುವ ದಿಟ್ಟತನದೊಂದಿಗೆ ಕ್ವಾರಂಟೈನ್‌ಗೆ ಹೋದ ರೇಷ್ಮಾ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶುಶ್ರೂಷಕಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಕೇರಳದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವೆ ಕೆ.ಕೆ. ಶೈಲಜಾ ಅವರು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದರು. ರೇಷ್ಮಾ ಅವರಂತೆ ಸಹಸ್ರಾರು ದಾದಿಯರು

ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ: ಬೆಳಕಿನ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ ಕತ್ತಲೆ

ಕೊರೊನಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿಯ ಚರ್ಚೆಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಭೂಮಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಆಶಾಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸಿದ್ದವು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕನಾಗಿ ನಗರದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ನದಿಗಳ ನೀರು ತಿಳಿಯಾಗಿತ್ತು. ನೂರಾರು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರಕ್ಕೆ ಹಿಮಾಲಯ ಶ್ರೇಣಿ ಗೋಚರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಇದೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಸುಂದರ ಚಿತ್ರಗಳಷ್ಟೇ. ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದ ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ 'ಹೆಲ್ತ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್' (ಎಚ್‌ಇಐ) 2020ರ ಸಾಲಿನ ವರದಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ನಾಳೆಯ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ನಾವು ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಲಂಧರ್‌ನಿಂದ ದೂರದ ಹಿಮಾಲಯ ಶ್ರೇಣಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು

'ಎಚ್‌ಇಐ' ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ಶಿಶುಗಳು ಜನಿಸಿದ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಜೀವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳ ಶಿಶುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದಾಗಿ 2019ರಲ್ಲಿ 1.16 ಲಕ್ಷ ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮರಣಹೊಂದಿವೆ. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೈಜೀರಿಯಾದಲ್ಲಿ 67,900 ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ 56,500 ಎಳೆಯ ಕಂದಮ್ಮಗಳು ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿವೆ. ಭೃಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಂದಮ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದು, ಅಪಧಿಪೂರ್ವ ಪ್ರಸವ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ತೂಕದ ಮಕ್ಕಳ ಜನನದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಂತೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಗು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮಗುವಿಗೂ ಬಳುವಳಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಬಡತನದಂತಹ ಕೌಟುಂಬಿಕ

ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ದಾರುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅಡುಗೆ ಅನಿಲ, ಸೌರ ಒಲೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಒಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸೌದೆ, ಇದ್ದಿಲು ಹಾಗೂ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಇಂಧನವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಕುಟುಂಬಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಗಾಳಿ-ಬೆಳಕಿಲ್ಲದ ಪುಟ್ಟ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಲೆಗಳಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವ ಇಂಗಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಎದೆಗೂಡುಗಳೇ ಹೊಗೆಗೂಡುಗಳಾಗಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಉಸಿರಾಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಬಳಲುವುದಕ್ಕೆ ಅಡುಗೆಮನೆಗಳು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ವಿಷಾನಿಲ ಕೋಣೆಗಳಾಗಿರುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಇಂಗಾಲದ ಸಖ್ಯೆ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಲೂಬಹುದು.

ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಡುವುದು, ದೂಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ, ವಾಹನಗಳು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು - ಇವೆಲ್ಲವೂ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 15 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂದಾಜಿದೆ. 'ಕೋವಿಡ್ 19' ವೈರಾಣುವಿನ ಸೋಂಕು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ರೂಪು ಪಡೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದ ಕೊಡುಗೆಯೂ ಇದೆ. ಕಲುಷಿತ ಗಾಳಿಯಿಂದ ದುರ್ಬಲವಾದ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳನ್ನು 'ಕೋವಿಡ್ 19' ವೈರಸ್ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗಾಸಿಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು. 'ಭಾರತ ನೋಡಿ, ಎಷ್ಟು ಕೊಳಕಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಅಮೆರಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಟ್ರಂಪ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕ ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕದಂಥ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕೊಡುಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು.

